

BEELDHOUWWERK VAN A. D. PLUSKENS IN DE PARADIJSKERK

door H. J. W. VERHEY

ACHTERAF is het zeer gelukkig geweest, dat in 1907, toen de Paradijsskerk der Oud-Katholieke parochie van de heilige Petrus en Paulus aan de Delftsevaart (ingang aan de Lange Torenstraat) bouwvallig werd, de door wijlen dr. Jan Kalf bepleite restauratie van dit oude kerkgebouw uit 1718 toch niet is doorgegaan. In de plaats daarvan bouwde de Rotterdamse Oud-Katholieke architect P. A. Weeldenburg een nieuw bedehuis aan de Nieuwe Binnenweg nabij de Westersingel – toen aan de rand van de stad –, dat in 1910 werd gewijd. Daarin werden alle kostbaarheden uit de oude kerk overgebracht. Sterker: de architect bouwde een kerk om de kostbare beeldhouwwerken, met name de altaaropstand, heen. Hierdoor werd deze altaaropstand, met de prachtige preekstoel, de niet minder mooie communiebank, het fraaie orgelfront, enz. in mei 1940 bij de grote stadsbrand gespaard. Waren zij op hun oude plaats gebleven, dan zouden zij het lot hebben gedeeld van de tooi der andere katholieke schuilkerken in de oude stadskern, de (Oud-Katholieke) Oppertse kerk uit 1698 met haar prachtige beeldhouwwerk van de Antwerpse beeldhouwer Willem Kerricx uit ca 1706 en de schitterende scheping van Giudici uit 1779 in de Leeuwenstraat (Rooms-Katholiek), met het rijke beeldhouwwerk van die andere Antwerpenaar, François van Ursel (eveneens uit ca 1779), die zijn werk niet hier maar te Antwerpen vervaardigde, in tegenstelling tot Kerricx en de straks te noemen Pluskens, die er enige tijd voor in Rotterdam vertoefden. Van Ursel vervoerde de gereedgekomen beelden per schip naar hier.

Thans is de Paradijsskerk de enige, welke er nog op kan bogen beeldhouwwerk uit het begin van de 18de eeuw rijk te zijn, want ook wat in de oude protestantse kerkgebouwen in Rotterdam te vinden was (voor de randgemeenten maken we hier een uitzondering) ging verloren. Wat de Paradijsskerk nu nog bezit behoort tot het zeer weinige, dat in geheel Rotterdam thans nog te vinden is en dit rechtvaardigt dan ook het schrijven van dit artikel.